

Remissvar - Rättssäkerhetsgarantier och hemliga tvångsmedel (SOU 2018:61)

Säkerhetspolisen kan i stora delar ställa sig bakom utredningens analys av rättssäkerhetsgarantierna och mekanismerna till skydd för den personliga integriteten vid användning av hemliga tvångsmedel och regelverkets förenlighet med de krav som regeringsformen och Europakonventionen ställer. Säkerhetspolisen vill dock framföra följande synpunkter.

Säkerhetspolisen välkomnar utredningens förslag till en tydligare reglering av användningen av överskottsinformation. Enligt förslaget ska överskottsinformation inte få användas utan beslut från åklagare. Det är en ordning som gäller redan i dag. Säkerhetspolisen har inget emot att detta förtydligas i lagtext. Däremot vänder sig myndigheten starkt emot den skrivning som utredningen har på sidan 275 där det anges att det inte är tillräckligt med ett generellt beslut om att överskottsinformation i ärendet får användas, utan att det ska fattas beslut om varje enskild användning. För det första är det oklart vad ”varje enskild användning” är. För det andra finns det en mycket stor risk att Säkerhetspolisens brottsbekämpande verksamhet förlorar i effektivitet, liksom åklagarnas verksamhet, om det inte ens är tillräckligt att beslut fattas på ärendenivå eller t.o.m. på en än mer generell nivå. Det borde överlämnas till åklagaren att avgöra hur beslutet ska utformas, utan den begränsning som följer av den skrivning som utredningen använder. Skrivningen kan inte tillräckligt motiveras utifrån att ordningen behövs från ett integritetsskyddsperspektiv.

I likhet med vad som gäller i dag innebär utredningens förslag att skyldigheten att förstöra upptagningar och uppteckningar inte betyder att uppgifterna från materialet måste raderas, om det finns laglig grund för att behandla dem. Det är alltså möjligt att behandla uppgifter från upptagningar och uppteckningar i enlighet med lag, trots att själva upptagningarna och uppteckningarna kan ha förstörts. På sidan 208 i betänkandet finns utredningens tolkning av begreppen upptagningar och uppteckningar. Bl.a. anger utredningen att sammanfattande skrivningar om vad som har sagts i

Datum

2018-11-23

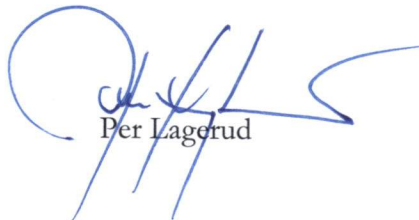
Diarienummer

2018-17697-2

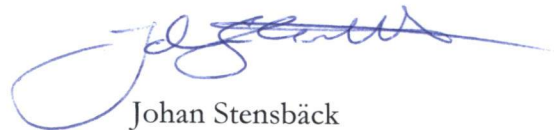
ett samtal eller i en del av ett samtal är en upptagning eller uppteckning som omfattas av bestämmelserna om förstöring, även om de tagits in i ett underrättsregister. Säkerhetspolisen är mycket kritisk till den tolkningen, som inte överensstämmer med dagens tolkning och tillämpning av bestämmelsen. Det skulle få stora negativa konsekvenser för Säkerhetspolisens förmåga att förebygga, förhindra och upptäcka brott mot Sveriges säkerhet och terrorism om sådana sammanfattningar, som i dag används mycket frekvent i myndighetens underrättelseverksamhet utifrån en behovsbedömning enligt polisdatalagen, skulle behöva förstöras för att de i sig anses vara upptagningar eller uppteckningar (jfr även prop. 2004/05:143 s. 40 och 42). Uppgifter från hemliga tvångsmedel i förundersökningar är en mycket viktig och många gånger avgörande källa till information i underrättelseverksamheten.

I utredningens förslag till ny lydelse av 27 kap. 24 § tredje stycket rättegångsbalken görs en hänvisning till vad som föreskrivs om förstöring i första stycket samma paragraf. Hänvisningen bör i stället vara till andra stycket.

Detta yttrande har beslutats av chefsjuristen Per Lagerud. Föredragande har varit verksjuristen Johan Stensbäck.

Per Lagerud

Johan Stensbäck